

กฎหมายว่าด้วยวิธีพิจารณา
คดีค้ามนุษย์และข้อบังคับ
ของประธานศาลฎีกาที่เกี่ยวข้อง

กฎหมายว่าด้วยวิธีพิจารณา
คดีค้ามนุษย์และข้อบังคับ
ของประธานศาลฎีกาที่เกี่ยวข้อง

เลขทะเบียน	M 0151131
วันลงทะเบียน	7 ก.ย. 2560
เลขเรียกหนังสือ	345-04 จ 177-1 2560

รองศาสตราจารย์ (พิเศษ) ดร.ประทีป ทัฬหีตานนท์

ชื่อหนังสือ กฎหมายว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีค้ามนุษย์และข้อบังคับของประธานศาลฎีกา
ที่เกี่ยวข้อง

ผู้เรียบเรียง รองศาสตราจารย์ (พิเศษ) ดร.ประทีป ทัฬหีตานนท์

ISBN ๙๗๘-๖๑๖-๕๕๐-๐๘๓-๒

ปีที่พิมพ์ พฤษภาคม ๒๕๖๐

ราคา ๑๒๐ บาท

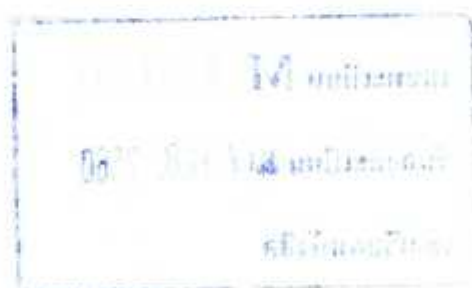
พิมพ์ครั้งที่ ๑

จัดจำหน่ายโดย

ร้านหนังสือ “ปณรัชช”

๓๒/๓๑ หมู่ ๓๕ ถนนกาญจนาภิเษก แขวงบางระมาด เขตตลิ่งชัน กรุงเทพฯ ๑๐๑๗๐

โทร. ๐๒-๘๘๗-๕๖๓๓, ๐๘๕-๙๐๕-๑๖๖๙

บริษัท กรุงสยาม พิมพ์สิ่งพิมพ์ จำกัด
KRUNGSIAM PUBLISHING CO., LTD.

คำนำ

จากรายงานสถานการณ์การค้ามนุษย์ประจำปี ๒๕๕๘ ของสำนักงานเพื่อการตรวจสอบและต่อสู้การค้ามนุษย์ของรัฐบาลสหรัฐอเมริกา ได้ระบุปัญหาสำคัญทางกฎหมายเกี่ยวกับการที่ประเทศไทยไทยไม่อาจต่อสู้กับการค้ามนุษย์ได้อย่างเด็ดขาด คือ ปัญหาการทุจริตของข้าราชการ และปัญหาดำเนินคดีค้ามนุษย์ไม่มีประสิทธิภาพมากเท่าที่ควร ดังนั้น ประเทศไทยจึงได้ประกาศบังคับใช้พระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีค้ามนุษย์ พ.ศ.๒๕๕๙ เพื่อแก้ปัญหาในการดำเนินคดีค้ามนุษย์ที่ต้องใช้ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาอันเป็นกฎหมายทั่วไปให้กับทุกคดีอาญา

กฎหมายสบัญญัติเกี่ยวกับการค้ามนุษย์นี้เป็นกฎหมายใหม่สำหรับประเทศไทย และเป็นความจำเป็นที่นักกฎหมาย ผู้ปฏิบัติงาน รวมถึงประชาชนในฐานะเจ้าของประเทศที่ต้องรับผิดชอบร่วมกันในความสงบสุขของแผ่นดินที่ปราศจากความผิดฐานค้ามนุษย์ ดังนั้นจึงเป็นหน้าที่ของทุกคนในประเทศนี้ที่ต้องเรียนรู้กฎหมายดังกล่าว เพื่อทุกคนจักได้เป็นแนวร่วมที่สำคัญในการร่วมกันเพื่อป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์อันเป็นความผิดที่กระทบต่อความเป็นมนุษย์ ทำให้ศักดิ์ศรีและเกียรติของประเทศตกต่ำลงโผล่สายตาสงนาชาติ และการกระทำ ความผิดดังกล่าวเป็นภัยก่อให้เกิดความเสียหายให้แก่สังคม มีไรเฉพาะเหยื่อที่ถูกกระทำเท่านั้น

หนังสือเล่มนี้ ผู้เขียนได้นำข้อบังคับของประธานศาลฎีการ่างด้วยวิธีการดำเนินคดีค้ามนุษย์ พ.ศ.๒๕๕๙ มาประกอบด้วย

รองศาสตราจารย์ (พิเศษ) ดร.ประทีป ทัฬหีตานนท์

สารบัญ

	หน้า
บทที่ ๑ บททั่วไป	๑
ความผิดฐานค้ามนุษย์และความผิดที่เกี่ยวข้อง	๕
ในฐานะผู้กระทำ	๕
ในฐานะผู้สนับสนุนการกระทำความผิด	๕
ในฐานะผู้กระเตรียมการกระทำความผิด	๖
ในฐานะผู้สมคบ	๖
ในลักษณะผู้กระทำผิดมีจำนวนเกินกว่าสามคน	๖
หรือเป็นองค์กรอาชญากรรม	
ในลักษณะผู้กระทำความผิดที่อยู่นอกราชอาณาจักร	๗
ในลักษณะผู้กระทำความผิดที่แสดงตนเป็นเจ้าพนักงาน	๗
ในลักษณะผู้กระทำความผิดที่เป็นเจ้าพนักงานของรัฐ	๗
บทที่ ๒ ความเบื้องต้นในวิธีพิจารณาคดีค้ามนุษย์	๘
คำนิยาม	๘
บททั่วไปในการดำเนินคดีค้ามนุษย์	๑๒
ลักษณะทั่วไปของการพิจารณาคดีค้ามนุษย์	๑๔
การเรียกศาลขึ้นใหม่ทดแทน	๑๙
เขตอำนาจศาล	๒๒
การดำเนินการกระบวนพิจารณาที่ผิด	๒๓
การยื่นหรือขยายระยะเวลาในพระราชบัญญัตินี้	๒๔
รางวัลสำหรับผู้กระทำผิดที่ให้ข้อมูลสำคัญ	๒๔
การไม่นับระยะเวลาที่ผู้ต้องหาหรือจำเลยหลบหนีเป็นอายุความ	๒๔
การกำหนดฐานความผิดแก่ผู้ต้องหาหรือ	๒๖
จำเลยที่หลบหนีในระหว่างการปล่อยชั่วคราว	

บทที่ ๓	วิธีพิจารณาคดีค้ามนุษย์ในศาลชั้นต้น	๒๘
	คำฟ้อง	๒๘
	การไต่สวนมูลฟ้อง	๒๙
	คำให้การของจำเลย	๓๑
	การอ้างพยานหลักฐานของความ	๓๒
	การพิจารณาคดี	๓๕
	การดำเนินกระบวนการพิจารณาในลักษณะการประชุมทางจอภาพ	๓๗
	การฟังคำพิพากษา	๓๘
บทที่ ๔	การอุทธรณ์ ฎีกาในคดีค้ามนุษย์	๓๙
	การอุทธรณ์	๓๙
	การฎีกา	๔๑
	บทเฉพาะกาล	๔๒
บรรณานุกรม		๔๘
ภาคผนวก		
	พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ.๒๕๕๑	๕๐
	พระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีค้ามนุษย์ พ.ศ.๒๕๕๔	๗๑
	ข้อบังคับของประธานศาลฎีกาว่าด้วยวิธีการดำเนินคดีค้ามนุษย์ พ.ศ.๒๕๕๗	๘๓
	ข้อบังคับของประธานศาลฎีกาว่าด้วยการสืบพยานคดีอาญา	๘๘
	ในลักษณะการประชุมทางจอภาพ พ.ศ.๒๕๕๖	
	ข้อบังคับประธานศาลฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาต	๙๒
	ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ได้มาซึ่งข้อมูลข่าวสาร	
	เกี่ยวกับการกระทำความผิดฐานค้ามนุษย์	
	ประกาศคณะกรรมการประสานและกำกับการค้า, นิยมงานป้องกันและ	๑๐๐
	ปราบปรามการค้ามนุษย์ เรื่อง กำหนดวงเงินและรายการค่าใช้จ่าย	
	เงินใบรางวัลและค่าตอบแทนในการนำจับและดำเนินคดี	
	กับผู้กระทำความผิดฐานค้ามนุษย์จากกองทุนเพื่อการป้องกัน	
	และปราบปรามการค้ามนุษย์	

ระเบียบกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ว่าด้วยการให้ความช่วยเหลือแก่บุคคลซึ่งเป็นผู้เสียหายจาก การกระทำความผิดฐานค้ามนุษย์ พ.ศ.๒๕๕๒	๑๐๕
ระเบียบกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ว่าด้วยการจัดให้บุคคลซึ่งอาจจะเป็นผู้เสียหายจาก การกระทำความผิดฐานค้ามนุษย์อยู่ในความคุ้มครอง เป็นการชั่วคราว พ.ศ.๒๕๕๒	๑๐๙
ระเบียบกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ว่าด้วยการเก็บรักษาและการใช้ประโยชน์เอกสารหรือข้อมูลข่าวสาร ที่ได้มาในการสืบสวนและใช้เป็นพยานหลักฐาน ในการดำเนินคดีความผิดฐานค้ามนุษย์ พ.ศ.๒๕๕๑	๑๑๑
ระเบียบกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ว่าด้วยหลักเกณฑ์การแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่และ กำหนดแบบบัตรประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่ตาม พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ.๒๕๕๑ พ.ศ.๒๕๕๒	๑๑๗
กฎกระทรวงกำหนดคุณสมบัติของผู้ที่จะได้รับการแต่งตั้ง เป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ พ.ศ.๒๕๕๒	๑๒๓
ระเบียบคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ ว่าด้วยการจดทะเบียนองค์กรเอกชนด้านการป้องกัน และปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ.๒๕๕๒	๑๒๕
คำสั่งกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ที่ ๕๑๓/๒๕๕๒ เรื่อง การมอบอำนาจให้ผู้ว่าราชการจังหวัดเรียก คำลั่นไหมทดแทนตามมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติป้องกัน และปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ.๒๕๕๑	๑๓๐

บทที่ ๑

บททั่วไป

การกระทำที่มีขอบข่ายกฎหมายที่กระทำต่อมนุษย์ด้วยกัน ไม่ว่าจะจะมีผลทางกายภาพเพียงใดก็ตาม ถือเป็นความผิดต่อกฎหมาย ซึ่งกฎหมายดังกล่าวไม่ว่าจะอยู่ในรูปของประมวลกฎหมาย หรือกฎหมายพิเศษที่มีโทษทางอาญาก็ตาม กฎหมายเหล่านั้นมีแนวคิดมาจากสิทธิมนุษยชนอันเป็นแนวคิดจากสำนักกฎหมายธรรมชาติ (Natural Law) ทั้งสิ้น

นับแต่สหประชาชาติได้มีมติยอมรับและประกาศใช้ปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน (Universal Declaration of Human Right : UDHR) ในวันที่ ๑๐ ธันวาคม ๒๕๔๑ โดยประเทศไทยได้ให้ความเห็นชอบ และต่อมาเมื่ออนุสัญญาขององค์การสหประชาชาติเพื่อต่อต้านองค์การอาชญากรรมข้ามชาติ (United Nations Convention Against Transnational Organized Crime: UNTOC) โดยประเทศไทยลงนามเป็นภาคีในวันที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๔๓ และมีพิธีสารเพื่อป้องกัน ปราบปราม และลงโทษการค้ามนุษย์ โดยเฉพาะผู้หญิงและเด็ก (ซึ่งเป็นบทเสริมของอนุสัญญาขององค์การสหประชาชาติเพื่อต่อต้านองค์การอาชญากรรมข้ามชาติ) (Protocol to Prevent, Suppress and Punish Trafficking in Persons, Especially Women and Children (Supplementing the United Nations Convention Against Transnational Organized Crime)) ซึ่งประเทศไทยลงนามเป็นภาคีในวันที่ ๑๘ ธันวาคม ๒๕๔๔ และประเทศไทยได้ให้สัตยาบันทั้งอนุสัญญาและพิธีสารฯ ในวันที่ ๑๗ ตุลาคม ๒๕๔๖^{*} ซึ่งต่อมาประเทศไทยได้ประกาศบังคับใช้พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๑ ประกอบกับประมวลกฎหมายอาญาที่ตีพิมพ์ประกาศบังคับใช้นับแต่วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๐๐ แต่มีปัญหาในการบังคับใช้กฎหมายอันสืบเนื่องมาจาก

^{*} จาก <http://www.mfa.go.th/main/th/media-center/๑๕/๕๐๑๒๕๕-%E0%B๘%๘๑%E0%B๘%8๒%E0%B๘%A๓%E0%B๘%๘๐%E0%B๘%๘๒%E0%B๘%๘๓%E0%B๘%B๒> สืบถึงในวันที่ ๒ ตุลาคม ๒๕๕๗